

Oponentní posudek disertační práce Mgr. Pavla Smetany: „Ontologie prázdnoty“

Pro porozumění posuzované práci je třeba vzít v úvahu především autorův *Úvod*, který čtenáře připravuje a naladuje. Než totiž čtenář přistoupí k rozvinutí posuzované práce, musí odložit většinu představ o pracích tohoto typu. Ke stylu celé práce patří nesystematičnost – autor skáče od jednoho autora ke druhému, ale též od jednoho tématu ke druhému, často bez vytvoření alespoň explicitního přechodového můstku. Nikde ale není řečeno, že filosofie musí být vázána systémem. Styl práce a v něm obsažené přechody jsou ze strany autora zcela záměrné (to je viditelné již z prvních řádků *Úvodu*) a patří ke způsobu problematizace zaběhnutých představ o filosofii, které zvláště současná byrokratizace a manažování vnucuje jí cizí Prokrustovo lože. Autor si nenechává vnutit předem danou „logiku“ v podobě zaběhnutých myšlenkových schémat a filosofemat, snaží se odhalit původnější dění, než dění na úrovni logické (srov. s. 112). Toto dění je v textech obsaženo jako stopa, jako styl myšlenkových přechodů a jako horizont říkaného, nemůže být odhaleno pouhou logickou analýzou, ale znovuoživením původu, z něhož text povstává. Tak je autor (i čtenář) otevřen pro úvahy, které umožňují porozumět situaci filosofujícího v jejím stání nad propastí, mezi prázdnom a zajištěnou půdou. Autor si je vědom problematičnosti svého přístupu, která k jakékoliv interpretační práci, k jakémukoliv pokusu o porozumění podstatně patří. K práci v jejím myslitelském postupu tak patří specifický humor a ironie, která není vnější, ale je součástí postupu samotného (a stejně tak je autor citlivý vůči humoru a ironii interpretovaných myslitelů).

Autor sleduje různé přístupy k prázdnotě, která je původnější než jakékoliv kategoriální určení, není pouhou logickou negací. Je třeba zdůraznit, že tímto pokusem není logika nijak napadána ve jménu nějaké iracionality či nelogičnosti. Autor spíše vychází z toho, že každé tázání nejenom směřuje, ale též vychází ze zdroje, v něm jsou teprve onto-logické souvislosti a jednoty zpřístupňovány a vykazovány ve své platnosti a oprávněnosti. V každé filosofii, pokud je ožívována tázáním, je tato původní diference mezi zdrojem a výsledky sestupu k tomuto zdroji, přítomna. Právě tato původní intuice dovoluje autorovi onu již zmíněnou nesystematičnost a přeskokování od autora k autorovi, neboť mu nejde o představení filosofie Egona Bondyho (jak se může čtenáři ponejprv zdát, neboť jemu je věnována největší část práce), ale spíše sledování původní diference, z níž každý filosofující myslí v různých provedeních. Motiv prázdnoty přitom autorovi slouží jako vodítko, pomocí něhož právě onu diferenci tázání a výsledků tázání je možné sledovat.

Pro obhajobu bych rád položil následující otázky:

Jaké vidíte didaktické a pedagogické možnosti využití motivu prázdnoty?

Jaké vidíte didaktické a pedagogické možnosti využití filosofie (a poesie) Egona Bondyho?

Disertační práci *doporučuji k obhajobě*.

**ZÁVĚREČNÁ PRÁCE SPLŇUJE PODMÍNKY KLADENÉ NA ZÁVĚREČNÉ PRÁCE
V PŘÍSLUŠNÉM OBORU.**

Trutnov, 30. července 2020

David Rybák